

Jaarverslag 2014 van de Vereniging Oud Hoorn

Rita Lodde-Tolenaar, secretaris

1. Algemeen

Het jaar 2014 startte met de nieuwjaarsbijeenkomst voor de vrijwilligers en bekenden van de vereniging. Bij die gelegenheid vroeg de voorzitter zich hardop af, of er nog leuke dingen waren gebeurd in het afgelopen jaar. Dat was zeker het geval en dat geldt ook voor 2014.

Het gedoe rond de plaats van Oud Hoorn in de Commissie voor Monumenten en Welstand is uitstekend opgelost. De plaats is behouden en er is een extra plaats voor een burgerlid bijgekomen.

De Gouden Eeuw in het Westfries Museum heeft een vervolg op de presentatie van de maquette gekregen. Voor de wereldprimeur, het project Virtual Reality, werd in een korte tijd het benodigde geld opgehaald en nu hebben al heel wat mensen in Hoorn anno 1650 rondgelopen. In 2015 zal de capaciteit worden uitgebreid tot meer dan dertig stoelen.

Een enthousiaste groep is bezig met de voorbereidingen voor het boek over Hoorn in de twintigste eeuw. Ook voor andere activiteiten in het kader van de jubileumviering zijn al mensen aan de slag.

De gemeenteraad heeft in december besloten dat de replica van het schip De Halve Maen, waarmee Henri Hudson in 1609 in het noorden van Amerika een zeeweg naar Azië zocht, voor vijf jaar in bruikleen naar Hoorn komt. Daarmee is Hoorn een toeristische attractie rijker en wordt het maritieme verleden van de stad op een concrete wijze zichtbaar gemaakt.

Opnieuw verschenen er twee bijzondere boeken. Het boek 'Kijk eens Achterom', geschreven door Annelies van Braam, vertelt over het leven in de straat achter het deftige Grote Noord, waar veel bedrijfjes startten die tot grote concerns uitgroeiden en waar bewoners lief en leed met elkaar deelden. In de recreatiezaal van Westershaven werden de eerste exemplaren uitgereikt aan twee broers Entius die hun leven lang op het Achterom hebben gewoond.

Over het pand 'De Waag' zou al lang geleden een boek worden gemaakt. Dankzij de stichting Dick van der Knaap Fonds konden de schrijvers Laura Jonkhoff en Pieter Meijers aan de slag en werden vijf organisaties verblijd met een deel van de oplage, die deze ten eigen bate konden verkopen. Helaas betekende dit wel het einde van de stichting.

In 2014 is het aantal leden van de vereniging ondanks enige aanwas van nieuwe leden weer teruggelopen. Per 31 december 2014 stonden ruim 1760 leden ingeschreven. Het aantal jeugdleden blijft gering. Er zijn twee leden voor het leven bijgekomen en van de mensen die een cadeaulidmaatschap hebben

ontvangen, wordt een deel gewoon lid. Het bestuur heeft besloten om in het kader van het 100-jarig bestaan een ledenwerfactie te starten. In 2017 tenminste 2017 leden! Op allerlei plaatsen, wachtkamers en publieke ruimten, zal het kwartaalblad te vinden zijn en worden folders neergelegd. Zoals steeds wordt tijdens de wandelingen, lezingen, in de winkel en bij tentoonstellingen het belang van een lidmaatschap en het jeugdlidmaatschap onder de aandacht gebracht en dat gebeurt ook in de contacten met scholen.

Het was een goed verenigingsjaar mede dankzij de meer dan honderd vrijwilligers die ervoor zorgen dat de vereniging op tal van terreinen actief is en vele vaste activiteiten van de vereniging kunnen plaatsvinden.

2. Het bestuur

Het bestuur heeft in het verslagjaar 12 maal vergaderd. Coen Droog en Jaap Bronkhorst traden in de voorjaarsledenvergadering af en zijn opgevolgd voor Henk Halsema en Wim Oussoren. Eddy Boom is volgens het rooster afgetreden en herbenoemd. In de najaarsvergadering is het bestuur uitgebreid met Ron Dol, die zich specifiek met publiciteit en pr-zaken gaat bezig houden.

3. Contact met de gemeente

Met de nieuwe wethouder voor monumentenzaken, mevrouw Judith de Jong, heeft in oktober het jaarlijkse gesprek plaatsgevonden. Het bestuur ervaart dat er bij de gemeente een nieuwe wind waait, eigenlijk een aangenaam zuidelijk briesje.

In juni nam de raad het besluit het Bestemmingsplan Poort van Hoorn in te trekken, met inbegrip van de plannen voor de tunnel. De plaats van Oud Hoorn in de Commissie voor Monumenten en Welstand is gecontinueerd. De wethouder is weer vertegenwoordiger van het college in het bestuur van de Publicatiestichting Bas Baltus. De Hoornse kermis is in april 2014 toegevoegd aan de Nationale Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed en nu op weg naar de Unesco-wereldlijst.

De Erfgoedvisie is in voorbereiding en de inbreng van Oud Hoorn daarbij wordt op prijs gesteld. Het Platform Religieus Erfgoed waarin met name de eigenaren van historische kerkelijke gebouwen zijn vertegenwoordigd, is nog steeds in ruste, terwijl er toch belangrijke zaken zoals de herbestemming van de Noorderkerk, als de kerkelijke gemeente deze zou verlaten, spelen.

De relatie met de gemeente is zowel ambtelijk als bestuurlijk goed te noemen en bij diverse gelegenheden zijn vertegenwoordigers van het college aanwezig geweest. Het is niet gelukt om in 2014 een datum te vinden waarop de nieuwe raadsleden zouden kunnen kennismaken met Oud Hoorn en het Westfries Museum.

4. Eigendommen

De panden die de Stichting Monumenten naast Onder de Boompjes 21/22 in bezit heeft (Schoolsteeg 7, Breed 12, Bierkade 10, Onder de Boompjes 8) zijn het gehele jaar verhuurd. Regulier onderhoud heeft plaatsgevonden.

5. Vertegenwoordigingen en representaties

De vertegenwoordigingen van de vereniging zijn grotendeels gelijk aan die van het voorgaande jaar.

In de Commissie voor Monumenten en Welstand is Frans van Iersel de vertegenwoordiger namens de Vereniging. Wim Oussoren is zijn plaatsvervanger.

In de Stichting Kerkmeijer-De Regt vertegenwoordigt Ton van Weel de vereniging.

In de Publicatiestichting Bas Baltus wordt de vereniging vertegenwoordigd door Ben Leek en Rita Lodde.

Henk Overbeek heeft de relatie met het Nationaal Contact Monumenten onderhouden.

Aan de Commissie Naamgeving Openbare Ruimte neemt Marjan Faber namens de vereniging deel. Haar plaatsvervanger is Hieke Stapel.

De financiële commissie van de Vereniging bestaat voor 2014 uit Sebastiaan Hol en Dick Louwman.

6. Historisch informatiepunt

De Vereniging Oud Hoorn was partner van het samenwerkingsverband van de bibliotheek, het Westfries Archief, Vereniging Oud Hoorn en het Westfries Museum. Dit informatiepunt is zonder overleg door de bibliotheek opgeheven.

7. Monumentenprijs 2013

De monumentenprijs is tijdens de najaarsledenvergadering in de Oosterkerk toegekend aan Blokker Holding BV, eigenaar van het pand Breed 22-24, voor de restauratie van dit pand. De heren Dallinga en Welle hebben de prijs, een bordje voor het bovenlicht van de winkelpui, in ontvangst genomen. Voor de restauratie tekende de firma Wit uit Wognum.

8. Maquette

Dankzij een succesvolle crowdfunding is het Westfries Museum erin geslaagd voldoende geld bijeen te brengen om de volgende fase van de presentatie van Hoorn in de Gouden Eeuw te kunnen realiseren. In de proefperiode is een beperkt aantal stoelen en brillen beschikbaar om virtueel door de stad van 1650 te dwalen. In de loop van 2015 zal het aantal worden uitgebreid.

9. Kwartaalblad

Het blad blijft een prachtig visitekaartje van de vereniging met interessante en fraai geïllustreerde artikelen. De hoeveelheid aangeleverde kopij overtreft vaak de beschikbare ruimte in het blad en stelt de redactie soms voor moeilijke keuzes.

10. Educatie

Er zijn niet zozeer nieuwe ontwikkelingen te melden, maar de bestaande activiteiten werden voortgezet. Zo ook het project met scholieren van het voortgezet onderwijs. Ook heeft een groot aantal leerlingen van basisscholen deelgenomen aan speciale wandelingen onder de inspirerende leiding van gidsen van Oud Hoorn. In 2015 zal een speurtocht door de stad worden aangeboden.

In het kader van een maatschappelijke stage dragen middelbare scholieren hun steentje bij aan verenigingsactiviteiten.

11. Werkgroepen

Vrijwilligers algemeen.

Het kan niet genoeg worden benadrukt: de inzet van de vele vrijwilligers is groot en onmisbaar. Het aantal blijft gelukkig toenemen. Ook voor projecten in het kader van het jubileum komen aanmeldingen binnen. Het is van belang dat deze jubileumviering door veel leden wordt gedragen.

Het bestuur heeft dit jaar zijn dankzegging aan de vrijwilligers weer vergezeld doen gaan van een mooi boek.

Biografieën

Er is hard gewerkt aan de levensbeschrijvingen van bekende Horinezen/Hoornaars. Enkele vrijwilligers maken, dan wel bewerken, de biografieën en een aantal is reeds op de website geplaatst.

Beheer Pakhuis.

Het beheer van het Pakhuis was weer in de vertrouwde handen van een vaste groep vrijwilligers die de winkel en het beheer van het Pakhuis regelt en ervoor zorgt dat mensen graag langs komen en een praatje komen maken. In de expositieruimte worden geregeld groepen scholieren ontvangen.

Ledenadministratie.

De ledenadministratie is geautomatiseerd en gestroomlijnd. De contributienota's worden voor een belangrijk deel digitaal verstuurd. Ook van de mogelijkheid tot automatische incasso wordt steeds meer gebruik gemaakt. Berichten aan vrijwilligers kunnen veelal per mail worden verzonden en er wordt het nodige gedaan om zoveel mogelijk leden digitaal te kunnen bereiken. Voor de crowdfundingactie van het Westfries Museum is vanwege de relatie met de maquette een bericht per mail aan alle leden met een bekend mailadres

gezonden. Van deze mogelijkheid zal alleen in bijzondere gevallen gebruik worden gemaakt.

Documentatiecentrum

Ook dit jaar is de verzameling boeken weer uitgebreid door aankopen en schenkingen. Bijzondere schenkingen waren de 'Algemene Geschiedenis der Nederlanden' en uitgaven over stichting Kaap Hoornvaarders, het Westfries Museum en over Mill Hill. De bibliotheek is inmiddels doorzoekbaar via de website en daarmee is de toegankelijkheid van de collectie sterk toegenomen.

Stadswandelingen

De start van het seizoen was de kindervandeling in mei. De tuinenwandeling is zoals steeds de topper. De muziekwandeling, de wandeling met Bontekoe en die langs Oude Kloosters hebben weer veel mensen een plezierige avond bezorgd en vaak verrassende plekken en verhalen opgeleverd. In september zijn in het kader van de 'Week van de rechtspraak' twee speciale wandelingen georganiseerd. Zo'n duizend belangstellenden namen er aan deel.

Beeldbeheer

Er blijft steeds nieuw materiaal binnenkomen en dat betekent werk voor de werkgroep Beeldbeheer. Het scannen en het rubriceren vragen veel tijd. Gelukkig is door de komst van nieuwe vrijwilligers de menskracht versterkt. Het overleg met het Westfries Archief over de mogelijkheden om in samenwerking het beeldmateriaal toekomstbestendig te bewaren en goed toegankelijk te maken, is nog niet afgerond.

Website

De kwaliteit van de website is zoals steeds heel hoog en is altijd actueel dankzij de inzet van een aantal echte liefhebbers. Niet ten onrechte is deze aangemeld voor de Geschiedenis online prijs. In februari 2015 wordt bekend gemaakt welke site deze prijs heeft gewonnen.

Gemiddeld bezochten meer dan 1000 mensen per dag de website. Daarmee is het aantal bezoeken van de website ten opzichte van voorgaande jaren aanzienlijk gestegen. Totaal gaat het om bijna 370.000 bezoekers/bezoeken. Favoriete onderwerpen bibliotheek, nieuws, advertenties en kwartaalblad.

Lezingen

Vijf sprekers hebben dit jaar weer voor interessante lezingen gezorgd. Ruim 240 mensen hebben daarvan kunnen genieten. Ten opzichte van 2013 is dat een beduidende toename, dit ondanks de beperkingen van de locatie.

Open monumentendag

Dit jaar is aandacht besteed aan het thema reizen. Met fraaie antieke bussen kon men zich even in oude tijden wanen. Ook het reizen per schip, wrakkensafari en de wandeling c.q. fietstocht trok veel belangstellenden.

12. Tentoonstelling en publicaties

Naar aanleiding van het boek 'Van de West naar het Oosten gezien' zijn van november 2013 tot half april 2014 vergrote illustraties in het Pakhuis tentoongesteld. Daarna waren van half april t/m augustus foto's van Hoorn uit de collectie van J.de Jongh te zien. Een keuze uit het werk van kalligraaf Joop Willems sierde in september en oktober de wanden van de Kerkmeijerzaal in het Pakhuis en daarna waren illustraties uit het boek 'De Waag van Hoorn' aan de beurt, van november 2014 t/m half maart 2015

Naar aanleiding van de presentatie van een nieuw boek wordt vaak een tentoonstelling met vergrote illustraties georganiseerd. Dit jaar is in november een aantal mooie illustraties uit het boek 'De Waag van Hoorn' te zien geweest.

De twee publicaties die in dit jaar door de Publicatiestichting Bas Baltus uitgegeven, 'Kijk eens Achterom' en 'De Waag van Hoorn' staan vermeld onder het kopje algemeen.

13. Ledenexcursie

De jaarlijkse ledenexcursie trekt altijd veel belangstellenden en helaas moeten er altijd mensen teleurgesteld worden. Het bestuur probeert de beschikbare plaatsen zo goed mogelijk te verdelen.

Op zaterdag 28 juni vertrok men naar 's Hertogenbosch, waar eerst tijd was voor koffie met een Bossche bol. Na de stadswandeling en de lunch volgde een rondleiding in de Sint Janskathedraal. Daarna de meest bijzondere attractie van Den Bosch, de vaart op de Binnendieze tussen en onder huizen in de binnenstad.

10. Gesprek van de dag, gesprek van het jaar

In 2014 hebben we verder gepraat.

Al snel ging het niet meer over de tunnel.

Wel over de kermis op de lijst.

Wel over de dijk en de watterand van Hoorn.

Over de nieuwe torenspits voor de Michaëlskerk in Blokker

Over de voorbereiding van de jubileumviering in 2017.

Over de jubileumviering Kaap Hoorn 400 jaar.

Over de wereldprimeur in het Westfries Museum.

Over de 'Halve Maen' naar Hoorn.

En het dagelijks werk van de vrijwilligers gaat gewoon door.